



## Uppföljning av Polismyndighetens behandling av personuppgifter i it-systemet Asp

### Sammanfattning

Nämnden har tidigare granskat Polismyndighetens behandling av personuppgifter i it-systemet Asp. Vid granskningen, som avslutades år 2021, framkom vissa brister gällande myndighetens rutiner för längsta tid för behandling avseende personer som genomgår rättspsykiatrisk vård. Bristerna bestod i att vårduppgifterna i Asp inte hade uppdaterats med information om att vården upphört, vilket medfört att uppgifter i några fall behandlats avseende personer som överhuvudtaget inte skulle finnas i systemet. Nämnden uppmanade därför Polismyndigheten att så snart som möjligt kontrollera i vilken utsträckning bristerna omfattade ytterligare personer i systemet och att prioritera arbetet med att se över rutinerna gällande informationsöverföringen av vårduppgifter till Asp.

I oktober 2023 inleddes denna uppföljande granskning. Nämnden är kritisk till att Polismyndigheten först efter att den uppföljande granskningen inletts påbörjat riktade registervårdsinsatser i Asp i syfte att kontrollera om ytterligare personer berörs av tidigare konstaterade brister. Resultatet av insatserna har medfört att personuppgiftsbehandlingen avslutats avseende 33 personer med uppgift om rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning, eftersom längsta tid för behandling passerats. Vidare har uppmärksammats att det vid inläsningen av vårduppgifter till Asp felaktigt inte görs någon åtskillnad mellan rättspsykiatrisk vård med respektive utan särskild utskrivningsprövning. Nämnden ser allvarligt på Polismyndighetens bristande hantering och förutsätter att myndigheten vidtar de ytterligare åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter i Asp ska överensstämma med regleringen i 4 kap. 7 § tredje stycket polisens brottsdatalag. Polismyndigheten anmodas att senast den 30 april 2025 redovisa vilka åtgärder som vidtagits i det avseendet.

## 1. Bakgrund

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden) har tidigare granskat Polismyndighetens behandling av personuppgifter i it-systemet Asp (Asp). Vid granskningen framkom att myndighetens rutiner för längsta tid för behandling avseende personer som avtjänar påföljden rättspsykiatrisk vård var bristfälliga och inte förenliga med bestämmelsen i 4 kap. 7 § lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område (polisens brottsdatalag). Bristerna bestod i att vårduppgifter i Asp inte hade uppdaterats med information om att vården upphört, vilket i några fall inneburit att uppgifter behandlats avseende personer som överhuvudtaget inte längre skulle finnas i systemet. Nämnden såg allvarligt på detta, särskilt som den felaktiga behandlingen innefattat känsliga personuppgifter om hälsa. Polismyndigheten uppmanades därför att så snart som möjligt kontrollera i vilken utsträckning bristerna omfattade ytterligare personer och att prioritera arbetet med att se över rutinerna för hur myndighetens system hålls uppdaterade om påföljder som förlänger behandlingstiden, en översyn som myndigheten vid tidpunkten för nämndens granskning uppgett sig arbeta med.<sup>1</sup>

Nämnden beslutade den 18 oktober 2023 att följa upp och kontrollera vilka åtgärder som Polismyndigheten vidtagit för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter i Asp avseende personer som genomgår rättspsykiatrisk vård är förenlig med vissa bestämmelser i 4 kap. 7 § polisens brottsdatalag.

## 2. Rättsliga utgångspunkter

Polismyndighetens behandling av personuppgifter i Asp regleras av brottsdatalagen (2018:1177) och polisens brottsdatalag.

Enligt 2 kap. 17 § brottsdatalagen får personuppgifter inte behandlas under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

I 4 kap. 7 § andra stycket polisens brottsdatalag anges särskilda frister för hur länge personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga som längst får behandlas. Om personuppgifterna inte behandlas i ett ärende får de inte behandlas längre än tre år efter utgången av det kalenderår då registreringen avseende personen gjordes. Personuppgifter som kan antas ha samband med brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket det är föreskrivet fängelse i två år eller mer får inte behandlas längre än fem år efter utgången av det

---

<sup>1</sup> Nämndens uttalande den 15 december 2021, *Polismyndighetens behandling av personuppgifter i it-systemet Asp*, dnr 77-2019.

kalenderår då registreringen gjordes. Om en ny registrering beträffande personens anknytning till brottslig verksamhet görs före utgången av de tidsfristerna, får de personuppgifter som redan finns om personen fortsätta att behandlas så länge någon av uppgifterna får behandlas.

Enligt 4 kap. 7 § tredje stycket ska den tid då en misstänkt person avtjänar fängelsestraff eller genomgår sluten ungdomsvård eller rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning inte räknas med vid beräkningen av de tidsfrister som anges i andra stycket. Det innebär alltså en förlängning av behandlingstiden för personuppgifter i vissa fall.

### **3. Utredningen**

#### **3.1. Genomförande**

Granskningen har genomförts genom att Polismyndigheten på nämndens begäran besvarat frågor bl.a. om processen och rutinerna för hur Asp uppdateras med uppgifter om inledande och avslutande av påföljd och vilka konkreta åtgärder Polismyndigheten vidtagit för att säkerställa att Asp hålls uppdaterat om påföljder som förlänger behandlingstiden. Nämnden har också ställt frågor om vilka åtgärder som Polismyndigheten vidtagit för att kontrollera om ytterligare personer med påföljden rättspsykiatrisk vård berörs av de brister som tidigare uppmärksammats.

En sammanfattning av Polismyndighetens svar framgår nedan.

#### **3.2. Polismyndighetens svar**

##### **3.2.1 Rutinerna för hur Asp hålls uppdaterat om påföljder som förlänger behandlingstiden**

Uppgifter om inledande respektive avslutande av rättspsykiatrisk vård kommer in till Polismyndigheten med vanlig post från vårdinrättningarna. Uppgifterna registreras manuellt i belastningsregistret och läses därefter automatiskt in i Asp, vilket sker tre gånger per dag. Rutinen för hur Asp hålls uppdaterat med uppgifter om inledande respektive avslutande av rättspsykiatrisk vård har inte förändrats sedan nämndens tidigare granskning.

De personuppgifter som behandlas i Asp genomgår löpande och årlig registervårdskontroll enligt den beslutade registervårdsplan som gäller för behandlingen av personuppgifter i Asp.

### 3.2.2 Vidtagna åtgärder sedan nämndens tidigare granskning

Sedan nämndens tidigare granskning har det genomförts en löpande och årlig registervårdskontroll av personuppgifterna i Asp. Den 14 december 2023 påbörjade myndigheten en särskild registervårdsinsats i Asp avseende personobjekt med uppgift om rättspsykiatrisk vård. Någon särskild registervårdsinsats med det fokuset har inte genomförts dessförinnan. I början av 2024 beslutade myndigheten att förtydliga registervårdsplanen på sätt att den löpande registervårdskontrollen även ska omfatta en kontroll av om vårduppgifterna i Asp är uppdaterade.

Inom ramen för den *särskilda registervårdsinsatsen* kontrolleras samtliga personobjekt i Asp som har påföljden rättspsykiatrisk vård registrerad som pågående. Utöver en kontroll av om den rättspsykiatriska vården är pågående innefattar registervårdsinsatsen en kontroll av om vården är förenad med särskild utskrivningsprövning eller ej samt huruvida längsta tid för behandling har passerat. Kontrollen av vårdens status samt om den är förenad med särskild utskrivningsprövning görs mot aktuella uppgifter om personen i fråga i belastningsregistret. Om längsta tid för behandling har löpt ut raderas uppgifterna omedelbart manuellt. I annat fall tillförs manuellt en uppgift om vilket datum den rättspsykiatriska vården avslutades. Systemet räknar sedan automatiskt ut hur lång tid som uppgifterna därefter får behandlas.

Den *löpande registervårdskontrollen* av uppgifterna i Asp sker fortlöpande inom underrättelseverksamheten. Polismyndighetens registervårdsplan för underrättelseverksamhetens personuppgiftsbehandling i it-stöd har uppdaterats i de för Asp relevanta avsnitten med information om att även vårduppgifter i Asp ska kontrolleras inom ramen för den löpande registervårdskontrollen. Kontrollen ska avse om uppgifterna om rättspsykiatrisk vård är korrekta och uppdaterade.

Genom den särskilda registervårdsinsatsen och den löpande registervårdskontrollen uppmärksammas Polismyndigheten på om det finns ytterligare personobjekt än de som identifierades i nämndens tidigare granskning och som är berörda av påtalade brister. Genom dessa åtgärder bedöms risken ha minimerats för att de brister som tidigare uppmärksammats kan komma att uppstå igen.

I samband med denna granskning har Polismyndigheten uppmärksammat en brist i processen som rör inläsningen av uppgifter om rättspsykiatrisk vård i Asp. Denna består i att Asp:s inläsning av uppgifter från belastningsregistret omfattar såväl rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning som rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning. För de personobjekt som berörs av bristen har alltså längsta tiden för behandling av person-

uppgifter i Asp pausats trots att de har rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning. Myndigheten saknar vetskap om hur länge bristen funnits.

Det har påbörjats ett arbete med tekniska utvecklingsinsatser som ska säkerställa att Asp enbart läser in vårduppgifter om rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning från belastningsregistret och att systemet uppdateras med utskrivningsuppgifter. Arbetet är fortfarande i ett tidigt skede och någon prognos för när det kan vara slutfört kan därför inte lämnas. Under tiden används en temporär lösning för att säkerställa att inläsningen av uppgifter om rättspsykiatrisk vård till Asp enbart avser uppgifter med särskild utskrivningsprövning och att systemet uppdateras med korrekta utskrivningsuppgifter.

### **3.2.3 Resultatet av den särskilda registervårdsinsatsen**

Den särskilda registervårdsinsatsen avslutades den 31 maj 2024 och har enligt Polismyndigheten gett följande resultat.

Innan den särskilda registervårdsinsatsen inleddes i december 2023 hade 1 052 personer en uppgift om pågående rättspsykiatrisk vård i Asp.

Personuppgiftsbehandlingen har avslutats avseende 33 personer med påföljden rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning eftersom längsta tid för behandling bedöms ha passerats. I 18 fall var uppgifterna borttagna ur belastningsregistret på grund av att längsta tid för behandling som gäller för belastningsregistret hade passerats. I de övriga fallen hade personens uppgifter behandlats i mer än fem år efter utgången av det kalenderår då registreringen av notisen i Asp gjordes med beaktande av den tid då den rättspsykiatriska vården med särskild utskrivningsprövning pågick. Det är oklart under hur lång tid den felaktiga behandlingen pågått, eftersom uppgifterna nu är raderade. Vad gäller 12 personer inväntas fortfarande återkoppling från vårdinrättningarna i frågan om den rättspsykiatriska vården med särskild utskrivningsprövning fortfarande pågår, då Polismyndigheten saknar uppgift om vårdens status. I de fall uppgift har saknats om vården är pågående eller har upphört har Polismyndigheten efterfrågat denna uppgift från vårdinrättningarna.

När den särskilda registervårdsinsatsen påbörjades berördes 181 personer av den brist som innebär att inläsningen av vårduppgifter till Asp felaktigt även omfattar rättspsykiatrisk vård *utan* särskild utskrivningsprövning. Av dessa har personuppgiftsbehandlingen avslutats avseende 35 personer utifrån en bedömning att det antingen inte längre finns behov av att behandla personupp-

gifterna i Asp eller att längsta tid för behandling har passerats.<sup>2</sup> I avvaktan på en teknisk lösning kommer uppgifterna för resterande personer löpande att kontrolleras manuellt. Om längsta tid för behandling har passerats eller behov av behandlingen saknas för ändamålet kommer uppgifterna att tas bort.

#### **4. Nämndens bedömning**

Polismyndigheten uppmanades i nämndens uttalande i december 2021 att så snart som möjligt kontrollera om ytterligare personer berördes av de brister som granskningen uppmärksammat samt att se över rutinerna kring hur Asp hålls uppdaterat om påföljder som förlänger behandlingstiden. Nämnden kan konstatera att inget av detta har hörtsammats av Polismyndigheten. Myndigheten har inte gjort någon översyn beträffande informationsöverföringen till Asp när det gäller uppdatering av vårduppgifter. Än mer anmärkningsvärt är att Polismyndigheten inte vidtagit några riktade åtgärder överhuvudtaget – i tiden mellan nämndens båda granskningar – för att kontrollera om uppgifter om ytterligare personer på grund av bristfälligt uppdaterade vårduppgifter kan ha behandlats för länge i Asp. Följden av myndighetens bristande hantering i dessa avseenden är att personuppgiftsbehandlingen nu har avslutats för 33 personer eftersom längsta tid för behandling passerats. Nämnden ser allvarligt på detta och kan konstatera att resultaten från den genomförda särskilda registervårdsinsatsen visar på behovet av erforderliga rutiner som säkerställer att Asp hålls uppdaterat med korrekta vårduppgifter, en kontinuerlig uppföljning av att uppgifterna som behandlas är korrekta och uppdaterade samt inte minst behovet av tekniska lösningar för dessa ändamål.

Därutöver har det framkommit att det vid inläsning av uppgifter i Asp inte gjorts någon åtskillnad mellan uppgifter om rättspsykiatrisk vård med respektive utan särskild utskrivningsprövning. Nämnden är kritisk till att det varken funnits några rutiner eller tekniska lösningar för att kunna särskilja sådana uppgifter. Den konkreta innebörden av Polismyndighetens bristande hantering i detta avseende är att behandlingstiden – utan stöd i lag – felaktigt riskerat att förlängas för 181 personer. För åtminstone 35 av dessa har nu också personuppgiftsbehandlingen avslutats, utifrån bedömningen att längsta tid för behandling passerats eller att det inte längre är nödvändigt att behandla personuppgifterna.

Nämnden noterar att det påbörjats ett arbete inom Polismyndigheten för att hitta en teknisk lösning som ska säkerställa att det i Asp enbart läses in

---

<sup>2</sup> Antalet angivna personer är per den 12 augusti 2024 varför siffran enligt Polismyndigheten kan komma att uppdateras.

vårduppgifter om rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning från belastningsregistret och att utskrivningsuppgifter uppdateras. Nämnden förutsätter att Polismyndigheten vidtar de ytterligare åtgärder som krävs för att fullt ut anpassa behandlingen av personuppgifter i Asp så att den överensstämmer med regleringen i 4 kap. 7 § tredje stycket polisens brottsdatalag.

## **5. Beslut**

1. Polismyndigheten anmodas att senast den 30 april 2025 till nämnden redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter i Asp överensstämmer med regleringen i 4 kap. 7 § tredje stycket polisens brottsdatalag.
2. Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Eva Melander Tell, Anti Avsan, Charlotta Bjälkebring Carlsson, Matheus Enholm, Jon Karlfeldt, Helene Odenjung och Per Schöldberg (enhälligt).

Föredragande: Sofia Lindstrand

### Expedition till:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd  
(dnr A683.938/2023)

### För kännedom till:

Integritetsskyddsmyndigheten